

چکیده فارسی

مقدمه: نظام مراقبت‌های بهداشتی و درمانی برای بهبود مستمر کیفیت و افزایش کارایی خدمات تحت فشار شدید قرار دارد و برای پاسخگویی به چالش‌های پیش‌رو، می‌باید با نگرشی متفاوت به نحوه ارائه خدمات و طیف ارائه‌کنندگان خدمات بیندیشد. یک گروه مهم در این حوزه، افرادی متخصص هستند که "نیروهای بالینی داوطلب" نامیده می‌شوند. هدف این مطالعه تعیین ابعاد و مولفه‌ها و ارائه الگوی استفاده از نیروهای بالینی داوطلب در بیمارستان‌های شهر تهران است.

روش اجرا: مطالعه حاضر یک مطالعه تلفیقی (کمی-کیفی) است که شامل چهار مرحله متوالی به هم پیوسته بود: در مرحله اول، یک مطالعه تطبیقی با هدف شناخت مؤلفه‌های پژوهش در بیمارستان‌های کشورهای منتخب انجام شد. مرحله دوم این پژوهش، برای بررسی مشخصات و ویژگی‌های نیروهای بالینی داوطلب در بیمارستان‌های کشور به روش کیفی و با انجام مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته فردی با متخصصین انجام پذیرفت. مرحله سوم به صورت کیفی و با بهره‌گیری از نشست خبرگان پیش رفت و مرحله چهارم نیز کمی بوده و از روش دلفی استفاده گردید.

یافته‌ها: بهره‌گیری از نیروهای بالینی داوطلب در بیمارستان‌های شهر تهران تحت تاثیر ابعاد ۱۱ گانه: سازمانی، حقوقی، سیاست‌گذاری، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی، فردی، فرهنگی، آموزشی، معنوی و اطلاع‌رسانی است. هر یک از ابعاد فوق مضمون‌ها و زیرمضمون‌های قابل توجه خود را دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: نیروهای بالینی داوطلب می‌توانند کیفیت و ساختار خدمت‌رسانی به بیماران در بیمارستان‌ها را تقویت کنند. توجه سیاست‌گذاران و مدیران ارشد نظام سلامت به تسریع در بهره‌گیری مستمر و قانونمند از این افراد موثر است. توسعه و گسترش سازمان‌های مردم‌نهاد سلامت‌محور باعث ایجاد دسترسی راحت‌تر، کم کردن بار اقدامات غیربالینی بیمارستان‌ها و سازمان‌دهی بهتر نیروها می‌شود و هسته‌های اعتماد عمومی را ایجاد می‌کند. بهره‌گیری از تجربه و دانش اندوخته نیروهای بالینی داوطلب می‌تواند گامی در مسیر جبران کمبود منابع انسانی حوزه سلامت، مشارکت اجتماعی بیشتر و بهبود سرمایه‌های اجتماعی به‌ویژه در حوزه‌ی درمان می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: نیروهای بالینی داوطلب، بیمارستان، الگو، نظام سلامت، تهران.